

V SPOMIN VELIKIM

IN MEMORY OF THE GREATS

Veliki leščur (*Pinna nobilis*)

Spoštovani,

vljudno vabljeni na otvoritev umetniške razstave in predstavitev projekta “V spomin velikim”, s katero želimo javnosti predstaviti pomembnost vrste velikega leščurja in njegovo izumiranje. Na razstavi bodo na ogled unikatne umetniške interpretacije te največje sredozemske školjke izdelane iz naravnih materialov (glina, kovina, kamen, les, steklo...) skoraj 50 sodelujočih mednarodnih umetnikov.

Pridružite se nam na uradni otvoritvi razstave, ki bo:

Kdaj: **27. januarja 2025 ob 11. uri**

Kje: **Razstavišče Monfort, Obala 8, 6320 Portorož - Obalne galerije Piran**

Uradni program bo trajal približno 30 min, sledita ogled razstave in manjša pogostitev.

Razstava bo odprta za obiskovalce od 22. januarja 2025 do 09. februarja 2025 med 10. in 17. uro.

Zaradi omejenega števila mest na otvoritvi vas prosimo, da se prijavite preko spletnega obrazca: <https://www.1ka.si/a/112289de>. Prijave bomo sprejemali po vrstnem redu, zato pohitite!

Avtorji in organizatorji projekta:

- Zavod YouSea, umetniki Barbara Gogala (Čaj za 2 Keramika), Dušan Erjavec (Umetnostni oblikovalec s. p.) in Vasja Nanut z Društvom keramikov in lončarjev Slovenije ter Društvom likovnih pedagogov Primorja,
- konzorcij Povezani za morje.

VELIKI LEŠČUR

Razstava je posvečena velikemu leščurju (*Pinna nobilis*), največji školjki Sredozemskega morja, sredozemskemu endemitu in za morsko okolje izjemno pomembnemu organizmu. Njegova velika lupina predstavlja življenjski prostor številnim organizmom, kot so druge školjke, rakovice, mnogoščetinci, spužve, alge,... S svojo prisotnostjo tako povečuje biotsko pestrost v okolju in s tem prispeva k zdravju in stabilnosti morskega ekosistema.

Žal pa je prihod tujerodnega parazitskega organizma v Sredozemsko morje povzročil množični pogin in drastično zmanjšanje populacije velikega leščurja, zaradi česar je ta vrsta zdaj kritično ogrožena.

UMETNOST ZA VAROVANJE MORJA

Zavod YouSea, zavod za ohranjanje biodiverzitete morja si prizadeva vzpostaviti dolgotrajna sodelovanja z umetniki in sodelovati v projektih, ki združujejo umetnost in naravoslovje z namenom ohranjanja morskega ekosistema. Umetnost ima namreč moč, da na čustven način približa naravovarstvene teme javnosti in poglobi njeno povezanost z okoljem. Projekt "V spomin velikim" je naš prvi tovrstni projekt, ki smo ga zasnovali v sodelovanju z umetniki Dušanom Erjavcem, Barbaro Gogala in Vasjo Nanutom.

PROJEKT "V SPOMIN VELIKIM"

Projekt odgovarja na krizo množičnega pogina leščurjev s kreativno in inovativno idejo: k sodelovanju smo povabili umetnike, ki so iz okolju prijaznih materialov oblikovali skulpture oziroma svoje umetniške interpretacije velikega leščurja. Skulpture bomo sprva razstavili v galeriji Monfort pod okriljem Obalnih galerij Piran, kjer bodo služile ozaveščanju in izobraževanju obiskovalcev o pomenu te izjemno pomembne vrste v okolju in posledicah njenega izumiranja.

Po zaključku razstave na kopnem bomo skulpture umestili v Morsko oazo Piran - naše gojišče morskih organizmov namenjeno trajnostni marikulturi in skrbi za ohranjanje biotske raznovrstnosti. V morju bodo skulpture služile kot substrat za pritrjevanje morskih organizmov, kot je avtohtona evropska ostriga (*Ostrea edulis*). Na ta način bomo razvijali nove metode trajnostnega gojenja morskih vrst, ob tem pa omogočili ponovno vzpostavitev habitatov, podobnih naravnim, in s tem prispevali k obnovi ekosistemov.

Partnerji:

Vsi umetniki, ki so za razstavo in za morje ustvarili in donirali svoja dela - seznam je objavljen na spletni strani Zavoda YouSea: <https://www.yoursea.org/in-memory-of-the-greats>.

Podporniki:

- projekt in razstavo je omogočilo podjetje GEN-I s podelitvijo nepovratnih sredstev v okviru Trajnostnega razpisa, (<https://gen-i.si/novice/zmagovalci-trajnostnega-razpisa/>),
- otvoritev je prvi skupni javni dogodek konzorcija Povezani za morje, katerega aktivnosti sofinancira Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za razvoj in profesionalizacijo NVO in prostovoljstva 2024*,
- dogodek poteka pod okriljem Desetletja Združenih narodov: Oceanografija za trajnostni razvoj,
- BAUHAUS: glavni sponzor Zavoda YouSea,
- Obalne galerije Piran: razstavni prostor Galerija Monfort,
- SOLINE Pridelava soli d.o.o.: donacija soli za postavitve razstave,
- BAR2000: donacija materialov za postavitve razstave,
- Turistično združenje Portorož: sponzorstvo dela pogostitve,
- Vina Zaro: donacija vina,
- Daniel Matič: ozvočenje.

* Vsa gradiva, nastala v okviru tega projekta, izražajo mnenje avtorjev in ne predstavljajo uradnega stališča MJU.

gen-i

PEVEZANI ZA MORJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

BAUHAUS

PORTOROŽ PORTOROSE
PIRAN PIRANO
www.portoroz.si

